

Rasedusaegsed ja sünnitusjärgsed ärevust tõstvad olukorrad

Maret Voites

Ämmaemand

Raseduskriisi nõustaja

Eesti Ämmaemandate Ühing

SA Väärtustades Elu

Rasestumine 1

- Viljatus
- Terviseprobleemid, kaasuvad haigused
- Eelnevad raseduste katkemised / peetumised / katkestamised
- Antenataalne loote hukk / lapse surm sünnituse järgselt

Rasestumine 2

- Eelnev(ad) sünnituskogemus(ed) -
traumaatiline sünnitus / lapsel sünnitrauma /
haige laps / puudega laps
- Lähisuhte vägivald / seksuaalvägivald
- Halb sotsiaal-majanduslik seisund
- Üksik naine - vanuse surve, lähedaste surve

Rasedus 1

- Soovimatu rasedus
- Esimene rasedus
- Üksikema
- Teismeline ema
- Varem katkenud/peetunud rasedus(ed)
- IVF rasedus

Rasedus 2

- Kõrvalekalded uuringutes, analüüsid
- Kaasuvad haigused, terviseprobleemid
- Tugevalt väljendunud rasedusvaevused
- Hirm sünnituse ees (eelnev negatiivne sünnituskogemus; vägivalda ohver)
- Suhte probleemid

Raseduse järgne aeg

- Abort (süütunne, kahtlused, kahetsus)
- Raseduse katkemine/peetumine (häbi- ja süütunne)
- Raseduse katkestamine meditsiinilistel näidustustel

Juhtum 1

- II rasedus. I sünnitus 13 a. tagasi
- Endometriosis, 6 a. proovis rasestuda
- IVF rasedus (esimesel katsel)
- Raseduse kulg normaalne (ca 8-rn viirusinfektsioon)
- Pöördus erakorralisse vastuvõttu, kuna kahtlustas, et looteveed tilguvad
- Looteveepõie kõrge rebend, revisioonil veepõis tupes nähtav. Grav in hebd. 20+5
- Rasedus katkes järgmisel päeval

Sünnitusjärgne aeg 1

- Sünnituse kulg (NAISE hinnang sünnitusele!)
- Haige lapse, puudega lapse sünd
- Enneaegne laps
- Lapse surm enne sünnitust / peale sündi
- Valulik sünnitusjärgne läbivaatus
- Personali suhtumine
- Suhteprobleemid

Sünnitusjärgne aeg 2

- Kohanemine emarolliga, probleemid imetamisel
- Enesetunne peale sünnitust, kaasuvad haigused
- Üksikema
- Teismeline ema (tugivõrgustik!)

Juhtum 2

- R V, SIII. 2 peetunud rasedust peale 2. lapse sündi
- II trimestri skriiningul Down'i sündroomi risk kõrgenenud, looteveeuuringust keeldus
- Kohtusime 1 nädal peale sünnitust
- Sünnitus normaalne, kiire, kerge (naise sõnul)
- Peale sünnitust tekkis väga kõrge ärevus ja unetus (4 ööpäeva jooksul peale sünnitust ei suutnud uinuda)
- 4. sünnitusjärgsel päeval, peale ca 2h und tekkis paanikahoog, sest ei saanud ümbritsevast aru. Pöördus psühhiaatriaigla erakorralisse vastuvõttu – määrati antipsühhootikum Ketipinor, lõpetas imetamise

Ämmaemandus 1

Raseduse jälgimise juhend:

- Igal visiidil pööra tähelepanu raseda meeleolule ja käitumisele; kahtluse korral küsida:
 - kas rase on viimasel kuul tundnud lootusetust, väsimust, jõuetust või kurvameelsust?
 - kas rase on viimasel kuul tundnud teotahte vähenemist?
- Juhul, kui vastus on jaatav, siis paku abi ja toetust. Seisundi täpsustavaks hindamiseks ja edasise käitumistaktika välja töötamiseks tee koostööd perearsti, hingehoidja, raseduskriisi nõustaja, psühholoogi, psühhiaatri või/ja sotsiaaltöötajaga.

Ämmaemandus 2

- Vaatle, jälgi, küsi, märka
- Kuula naist
- Peegelda
- Sina ei pea tema muresid lahendama, aga sa saad toetada!
- Suuna edasi

Tänan kuulamast!